

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۶ نومبر ۲۰۲۲

یونس نگاه

طالبان در جنگ امریکا

هنگامی که مذاکرات دوحه جریان داشت، کمپاین منطقه‌ای برای همراهی با طالبان به راه افتاده بود. کشورهای حامی طالبان در مدت حضور نیروهای امریکا و متحدانش، تصور می‌کردند که رقیب را به زانو درآورده و دوران افغانستان پس از امریکا آغاز شده است. با نزدیک شدن زمان خروج نیروهای امریکا و ائتلاف، آغوش روسیه و ایران به روی هیأت‌های طالبان بیش از همه گشوده به نظر می‌رسید و برای تداعی چهره سیاسی و غیرتروریستی از آن گروه بسیار می‌کوشیدند. همسویی عجیبی بین امریکا و کشورهای منطقه در این کار دیده می‌شد. آن‌ها در مدیریت اذهان در افغانستان به سود برگشت طالبان نیز نقش برجسته بازی کردند. مخالفان طالب را در مسکو و تهران با طالبان زیر یک سقف گرد آوردند و در محافل سیاسی افغانستان به سود طالبان لابی کردند. در روزهایی که طالبان به قدرت برگشتند، صحنه‌های تحقیرآمیز از خروج نیروهای امریکا و متحدان افغان و بین‌المللی‌اش نشر شد و صدای لهله و شادی از کشورهای منطقه بلند شد. این جشن اما پایدار نبود. اکنون پس از یک سال و چند ماه نارضایتی منطقه از وضعیت افغانستان اوج گرفته و همان‌هایی که جشن گرفته بودند، از حضور پررنگ امریکای «شکسته‌خورده» در صحنه سیاست افغانستان اظهار نگرانی می‌کنند.

روسیه که پارسال جلسه «فرمت مشورتی مسکو» را با حضور نمایندگان طالبان برگزار کرده بود، امسال اعلام کرده است که آن اجلاس را بدون آن‌ها برگزار می‌کند. به این هم اکتفا نکرده، در آستانه برگزاری اجلاس منطقه‌ای که قرار است کشورهای منطقه و همسایگان افغانستان وضعیت کشور را ارزیابی کنند، پیام‌های ضدطالبانی آشکار از مسکو شنیده می‌شود. نیکولای پتروشیف، منشی امنیت ملی روسیه، گفته است که طالبان، القاعده و داعش را امریکا برای پیش‌برد اهداف سیاسی‌اش در منطقه ساخته است. بعد از خروج نیروهای امریکائی، روسیه تلاش داشت، نام طالبان را کنار القاعده و داعش نگیرد و متأثر از ادبیاتی که امریکا و متحدانش در جریان مذاکرات دوحه در رسانه‌ها رایج کرد، آن گروه را تشویق کند تا مانع حضور «تروریستان» در افغانستان شود!

مسکو تا رسیدن به جایی که چنین علنی علیه طالبان موضع بگیرد، راه طولانی پیموده است. در سال‌هایی که جنگ طالبان اوج گرفته بود، حمایت مالی و تسلیحاتی روس‌ها از آن گروه بارها در رسانه‌ها مطرح شد. در اوایل برگشت طالبان دل‌گرمی زیادی در مسکو برای همکاری با طالبان دیده می‌شد؛ اما نه مسکو، نه چین و نه ایران ابزار لازم را برای حمایت و کنترل طالبان در اختیار نداشته و ندارند. ایالات متحده با مسدود کردن ذخایر ارزی افغانستان، کمک مالی دوامدار از جمله ارسال بسته‌های ۴۰ میلیون‌دلری، کنترل فضای افغانستان و گشت‌زنی با طیاره‌های بدون سرنشین، و بازی با کارت توافق‌نامه دوحه توانسته است انحصارش را بر سیاست افغانستان حفظ کند. کنترل امریکا بر نهادهای بین‌المللی و نفوذی که بر مخالفان طالب دارد، نیز حلقه را بر حریفانش در سیاست افغانستان تنگ کرده است. میلیاردها دلار اسلحه، مهمات و ماشین‌آلات به‌جا مانده در افغانستان نیز طوق گردن گروه طالبان شده است؛ طوری که اگر دور بیندازند خلع سلاح می‌شوند و اگر نگاه‌دارند به مشورت، تماس و تمویل امریکا و متحدانش نیازمند می‌مانند.

طالبان را هر کشوری اگر در گذشته ساخته و تقویت کرده باشد، امروز در جال امریکا گرفتار است. هرگونه حرکت ضد امریکائی آن گروه عواقب سنگین در پی دارد و به قیمت جان، چوکی و دارائی رهبرانش تمام می‌شود. کسانی چون سراج‌الدین حقانی بدون اطمینان از ترحم امریکا نمی‌توانند در کابل علنی زندگی کنند.

طالبان از حمایت و پول کشورهای مختلف از جمله روسیه بهره برده و اکنون نیز بدون حمایت و رشته‌های خارجی نمی‌تواند دوام بیاورد. هر کشوری که پول بیشتر بپردازد، فشار بیشتر اعمال بتواند و ابزار ملموس‌تر برای برگرداندن ورق سیاست افغانستان در اختیار داشته باشد، طالبان را در جنگ خواهد داشت و در موقع ضرورت آن گروه را علیه حریفانش خواهد جنگاند. کدام کشور غیر از امریکا در چنین جایگاهی قرار دارد؟ ترس روسیه موجه است.